

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedeje in praznike, ter velja po pošiljki prejeman za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petersborske petite vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vojna na Daljnem vztoku.

Japonsko vojno brodovje je sedaj neprestano pred Port Arturjem, kar je znamenje, da bi Japonci ali radi dobili to pristanišče v svojo pest, ali pa se bojé, da bi v slučaju, ako bi se Japonci umaknili izpred Port Arturja, ruska mornarica odplula iz pristanišča in se skušala združiti z vladivostoškim brodovjem. Zato Japonci z vso trdovratnostjo vztrajajo na napadi na Port Artur, dasi si niso doslej, kakor priznava japonski admiral Kamimura sam, izvojevali niti enega uspeha, ampak so bili še vselej odbiti z znatnimi izgubami, da so se morali sramotno umakniti. Japonci, ki so ob prvem napadu na Port Artur urbi et orbi oznanjevali o svojih velikanskih uspehih, dasi so se isti pozneje izkazali dejansko kot ničevi, ki so torej izprva svoje navidezne uspehe pretiravali na vse mogoče načine, so sedaj postali zagonetno redkobesedni in priznavajo sami v svojih uradnih poročilih, da niso pri zadnjih bojih pred Port Arturjem dosegli nikakih uspehov. In to je jako sumljivo, zlasti ako se upošteva, kako so pri prvem napadu na rusko vojno luko trobili v svet o svoji »zmagi«, dasi je bila ista, kakor se je pozneje dovolj jasno pokazalo, bolj podobna in enaka pravcatemu porazu. Sedaj pa priznavajo Japonci sami, da se je štiridnevni boj pred Port Arturjem končal z japonskim neuspehom. Ako že torej japonska vlada sama pravi, da je zadnji napad japonske mornarice se završil z neuspehom, mora vsakdo, komur je znano, kako radi Japonci pretiravajo vsak svoj najmanjši, četudi samo navidezni uspeh in prikrivajo svoje neuspehe, priti do prepričanja, da niso Japonci ne samo ničesar dosegli pred Port Ar-

turjem, ampak da so morali celo trpeti znatne izgube. V tem uverjenju nas zlasti potrjuje poročilo posebnega vojnega izvestitelja berlinskega lista »Lokalanzeiger« iz Tokija, v katerem se zatrjuje, da vlada vsled brezuspešnih napadov japonske mornarice na Port Artur v Tokiju veliko vznemirjenje in da se silno bojé, da bi se Japoncem ne bilo kaj hudega prigodilo. To vznemirjenje je tem ložje umljivo, ker je vlada sprva priobčevala narodu brezštevila poročila o sijajnih japonskih zmagah, katera poročila pa so v zadnjem času nenadoma izostala, izostale pa so tudi vse privatne vesti z bojišča, ker jih je vlada vsled svoje stroge vojne cenzure onemogočila; da je z ozirom na to moralo biti japonsko prebivalstvo vznemirjeno in razburjeno, ko je vlada nenadoma razglasila, da so se zadnji napadi japonskega brodovja na Port-Artur končali s popolnim neuspehom, si je pač lahko misliti.

Takisto značilno pa je tudi, da ni mogla vlada v pomirjenje razburjenega ljudstva ničesar gotovega navesti o usodi japonskega brodovja in je samo obljubila, da se hoče o dogodkih na bojišču najnatančneje informirati in vse podrobnosti v najkrajšem času objaviti. Iz tega bi bilo sklepati, da hoče vlada, ki je o vsem, kar se godi na bojišču, najnatančneje poučena, narodu prikriti resnico, to je molčati hoče o japonskih izgubah, da bi se naroda in vojske vođigled neuspehov ne polotila malosrčnost in bi jima ne upadel pogum.

Jako depremujoče vpliva tudi na japonsko javnost dejstvo, da se izkrcavanje japonskega vojaštva v Koreji ne vrši tako hitro in tako uspešno, kakor se je izprva mislilo in obče pričakovalo. Sploh ni znano, koliko vojakov se je posrečilo vojni upravi izkrcati v Čemulpu in Masamfu, vé pa se, da v Koreji še

ni več, kakor kvečjemu 30.000 japonskih vojakov in da še sploh nobeden japonski vojak ni prestopil mandžurske meje. Evropski strokovnjaki svetovnega imena sploh dvomijo, da bi bila Japonska sposobna razviti na suhem veliko vojno silo. Dognano je namreč, da Japonska razpolaga samo s stalno armado 182.000 mož, obstoječo iz 13 divizij, katerih vsaka šteje 14.000 mož. Rasen stalne armade še lahko postavi na bojišče 50.000 rezervistov in 130.000 mož črne vojske. V vsem bi torej Japonci imeli 362.000 mož vojaštva. Od tega števila se pa ne more resno upoštevati 50.000 rezervistov in 130.000 črnovojnikov, ker niso, kakor strokovnjaki zatrjujejo, prav nič vojaško izveščani in ker nima vojna uprava nobenih častnikov za nje. Ruska armada v Mandžuriji pa je štela, kakor je izražal berlinski vojaško-strokovni list »Militär Wochenblatt«, dne 10. t. m. 130.000 mož, dne 19. marca pa bo že štela najmanj 183.000 mož, torej prav toliko, kolikor ima Japonska v cellem stalne armade. Pri enaki vojni moči bi bilo seveda še stališče za Japonce vedno še ugodnejše, ker lahko Japonci vse svoje vojaštvo koncentrirajo na gotovih točkah, dočim morajo Rusi svojo armado imeti razdeljeno po vsej prostrani Mandžuriji. Tekom aprila pa bo imela Rusija na Daljnem vztoku zbranega toliko vojaštva, da bo za vedno strta premoč Japonske. Za Japonce bo tudi jako neugodno, da bodo morali, ako bodo vdrli v Mandžursko, vsepovsodi tako v Koreji, kakor v Mandžuriji puščati močne vojaške posadke v varstvo svoje zveze z obrežjem. S tem bi bila seveda japonska glavna armada močno oslabiljena, zato se Japonci tudi na vse mogoče načine trudijo, da bi Korejo in Kitajsko pregovorili, da bi se aktivno udeležili vojne.

To se jim je, kakor se poroča iz Seula, v Koreji že posrečilo, ker so pregovorili cesarja, da se je formalno zvezal z Japonsko in obljubil, da se bo korejska armada aktivno udeležila vojne proti Rusom. Če bo se tudi Kitajski dala ujeti v japonske zanke, kar pa ni verjetno, potem bi seveda lahko Japonska s celo svojo armado nastopila proti Rusom, ker bi za zvezo japonske armade z morjem lahko skrbeli njeni zavezniki Koreji in Kitajci. V tem slučaju pa bi nastalo važno vprašanje, ako bi ne bila vođigled tega Francoska takoj prisiljena zgrabiti za orožje in prihiteti svoji zaveznici Rusiji na pomoč? To bi pa bilo brez dvoma usodopolno za Japonsko, dasi je aliirana z Angleško. Glasom te alijanse je namreč Anglija prisiljena svoji zaveznici pomagati samo v slučaju, ako Japonsko napade še kaka druga država. In ali se more smatrati kot napad, ako prihiti Francija svoji zaveznici na pomoč, ko je Japonska naščuvala proti Rusiji še dve drugi državi? Ali bi bili sploh Angleži v tem slučaju primorani pomagati Japoncem? To je jako dvomljivo! Ako bi se pa to ne zgodilo, bili bi pa Japonci z vsemi svojimi zavezniki izgubljeni!

Alijanca med Japonsko in Korejo.

Koreja, ki je ob začetku vojne slovesno izjavila, da hoče ostati nevtralna, je to svojo besedo prelomila in se z Japonsko zvezala proti Rusiji. Vendar pa se ta zadeva ne more smatrati za posebno važno, ker je znano, da Koreja ni prostovoljno sklenila te vojne konvencije z Japonsko, ampak je bila v to prisiljena, kar jemlje ti alijanci vsako pravo vrednost.

Tozadevna pogodba, sklenjena

med japonskim poslanikom v Seulu Hayašijem, in korejskim ministrom zunanjih zadev, Ye-či-jongom, se v bistvu glasi: V svrhu trajnega prijateljstva med Japonsko in Korejo in v svrhu vzdrževanja miru na vztoku bo korejska vlada zaupala japonski in se pri upravi ravnala po njenih nasvetih. Japonska bo v zmyslu utrjenega prijateljstva skrbela za srečo in blagor korejske cesarske hiše; takisto pa bo jamčila za neodvisnost in nedotakljivost korejskega cesarstva. V slučaju pa, da bi bila v nevarnosti cesarska hiša ali integriteta države bodisi vsled napadov kake tuje države, ali vsled notranjih nemirov, bo Japonska vse potrebno ukrenila, v kar se ji zagotavlja podpora korejske vlade. V to svrhu ima Japonska pravico, zasesti v Koreji vse s strateškega stališča važnejše točke — Ta alijanca med Japonsko in Korejo se je sklenila na jako čuden način. Japonska je namreč dala ministrskega predsednika Yjongika, prvega cesarjevega zaupnika in velikega prijatelja Rusije, kratko aretirati in ga kot jetnika odpeljati na Japonsko. Nato je šel japonski poslanik k cesarju in mu zagrozil, da bodo japonski vojniki nemudoma zasidli cesarski dvorec, ako cesar ne privoli v alijanco z Japonsko. Sploh pa je celi korejski cesarski dvor, zlasti pa cesarica Om odločno proti zvezi z Japonci in je prav gotovo, da bo ta zveza trajala samo tako dolgo, da bodo Japonci v prvem boju od Rusov premagani!

Japonske izgube.

Iz Čifua se poroča, da se je v bližini tamkajšnjega pristanišča potopila japonska topničarka, ki je bila pred Port Arturjem poškodovana in se je hotela rešiti v čifusko pristanišče. En japonski častnik in sedem mornarjev je došlo na večer v luko, kjer so jih Kitajci

LISTEK.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

XIX.

Vojvodinja Fitz-James in Mara Damjanova sta postali najboljši prijateljici. Vojvodinja je obiskala Mara, da izve zanesljivo, kako je razmerje med Mara in Konradom. Imela je vsled vpliva baronice Cojzove precej neugodno mnenje o Mari, a ko je spoznala Marin značaj in plemenitost njene brezupne ljubezni do Konrada, tedaj je uklonila svojo glavico in na tihem prosila Mara odpuščanja za vse, kar je o nji slabega govorila in mislila.

Konrad ima nekaj na sebi, kar mu hipoma pridobi vsa ženska srca, je pripovedovala vojvodinja. Jaz in grofica Bertrand sva bili obe v Konrada zaljubljeni, moja stara mati kar nori zanj in kdo ve, če baronica Cojzova ni samo zato jezna, ker se Konrad zanj ne zmeni. In koliko je še drugih dam, ki se zanj zanimajo. Baronica de Belleville je začela ljubavno razmerje z nekim oficirjem iz

samega obupanja, ker Konrad niti njenih najbolj vročih pogledov ni zapazil.

Torej taka nevarnost mi je pretila, se je smehljala Mara. Pač pravo čudo, da se mi Konrad ni izneveril!

O, jaz se zdaj, ko poznam Vas, prav nič ne čudim. Take ljubezni kakor je Vaša, jaz sploh nisem zmožna. Konrad mi je silno ugajal, njegova melanholija ga je delala interesantnega — in potem ta njegova skrivnost — ženo ima, a ne živi z njo in nihče ne ve zakaj — Vas ljubi in Vi, ena najlepših in najbogatejših ljubljanskih dam ljubite njega — dasi ta ljubezen nima prihodnosti. In za takega moža naj bi se ženski svet ne interesiral, posebno še, ko je resnično lep?

Toliko dam se je zanimalo za Konrada, je rekla Mara, in vendar ga nobena ni spoznala. Verujte mi — Konrad nima prav nič talenta, ne za melanholijo in ne za poziranje. Bil je zdaj toliko mesecev ves pobit in se vedel kakor kak čudak, prav ker so njegovi rahločutni naturi vsakdanjosti zoprne. Ali jaz ga poznam in vem, česa mu je treba. V njem je nekaj orlovskega značaja. Kakor gi-

neva v orlu življenska moč, če se ga priklene na drog, tako je v Konradu ginevala njegova eneržija, ko so ga grde vsakdanjosti tlačile k tlom, da ni mogel vzleteti. Ko so bile ilirske dežele pod dunajsko oblastjo, tedaj je bil Konrad najnavdušenejši oznanjevalec političnih in narodnostnih naukov revolucije, pogumen in neustrašen je bil kakor nihče drugi. Tudi pri raznih drugih prilikah se je pokazal za stran njegovega značaja. Zunanji, kak velik vspeh obetajočih nagibov je treba, da se sproži njegova eneržija. Jaz to vem, vojvodinja, in zato Vas prosim, prosite pri grofu Bertrandu, naj izposluje, da pojde Konrad na vojno proti Rusiji.

Vi, Mara, Vi želite naj bi šel v boj in v smrtno nevarnost tisti, ki je Vašemu srou najbližji?

Da, vojvodinja, jaz Vas prosim za to, ker je to potrebno Konradu in meni. Jaz ga ljubim in ga bom vedno ljubila, a jaz si hočem tudi njegovo ljubezen ohraniti. Če ostane tu, če bo brez večjega, resnejšega dela, potem se mu pristidi naposled vse in se tudi naveliča moje ljubezni. Mož mora v življenje, mož potrebuje boja, če naj bo srečen in zadovoljen. In zato Vas prosim, sto-

rite mi to prijaznost in izposlujte, da bo Konrad poklican v vojno.

Vojvodinja je to rada obljubila in je tudi svojo obljubo izpolnila. Ker se je bil Konrad sam oglašil za vojno, mu je grof Bertrand tem lažje ustregel. Konrad je bil premeščen k tistem ilirskemu oddelku, ki je bil določen, da gre z veliko armado na Rusko.

Lošitev mu ni bila težka niti od Mare. Konrad je imel zavest, da se vrne živ in zdrav iz vojne. Zadolbil je zopet svojo notranjo moč, bilo mu je pri srou, kakor človeku, ki je prestal dolgo in težko bolezen in zato je lahkega srca odšel. Mari ni bilo slovo tako lahko ali prikrivala je svojo skrb in svojo bolelost, premagovala se je junaško, da bi Konradu ne otežkočila slovesa.

»La gravne armées« je bila 24. junija 1812. prekorčila reko Nemen in odrinila proti Vilni. Istega dne je ilirsko vojaštvo, namenjeno, da se pridruži veliki armadi, odšlo iz Ljubljane. Pred odhodom je bila v stolni cerkvi maša, potem pa revija pred rotovžem. General grof Bertrand je s sijajnim spremstvom prihajal pred rotovž, kjer je bilo razpostavljeno ilirsko vojaštvo, in imel navdušen govor.

»Vive la France! Vive l'Empereur!« je grmel po mestnem trgu. Trombe so zadonele, zasvirala je godba in do tal se je nagnila zastava pred zlatim cesarskim orlom, ki se je lesketal na rotovžu.

In zopet je zapela tromba, zadonela so vojaška povelja, zarožljalo je orožje in vojaška četa se je začela pomikati — začel se je odhod na dolgo pot v krvavi boj. Burno so doneli podravni iz občinstva, z vseh oken so vibrali z robci, vojaki pa so krepko zapeli maršleže.

In zdaj je prihajal mimo Damjanove hiše Konrad. Oko njegovo je viselo na oknu, kjer je stonela Mara in se topila v solzah. Še en pogled — sabljo je nagnil — in ni ga bilo več videti.

Mara, moja ljuba Mara! Vojvodinja Fitz-James je slutila, kako težka in mukepolna bo ta ura za Mara in zato je prihitela, da tolaži prijateljico in ji olajša bol.

Mara — nikar ne žaluj! Ti si močna žena, tvoja volja je kakor jeklo, trdna in nepremagljiva kakor tvoja ljubezen — premagaj tudi svojo bolelost. Če Bog da, se vrne Konrad srečen in ovcen z lavorikami.

Nisem mislila, da mi bo tako

prijeli in tirali na japonski konzulat. Častnik je poročal, da se je izkrcalo v bližini Čifua več moštva, ki se je rešilo s potapljanjem se topničarke. Takisto se je poročal, da je 30 milj severno od Čifua stopilo 30 Japoncev na suho, ki pravijo, da so se rešili z onih ladij, ki so se pred Port Arturjem potopile.

Politika nemškega cesarja in rusko-japonska vojna.

»Narodni Listy« so dobili od osebe, ki je vrlo dobro informirana o ruski zunanji politiki in o vseh njenih tajnostih in ki je imela priliko vpogledati v akte ministrstva zunanjih zadev, tikajočih se korespondence nemškega cesarja Viljema in carja Nikolaja povodom vojne, vrlo zanimivo brzojavko. Glasom tega poročila je cesar Viljem zagotovil Rusiji ne samo svojo popolno in blagohotno nevtralnost in nedotakljivost mej, ampak celo **svojo dejanjsko pomoč** v slučaju izbruha sovražnosti proti kakor koli državi, ki bi hotela izrabiti zaposelnost Rusije v vojni z Japonci. Razen tega daje Rusiji glede azijske politike proste roke izvzemši samo turške pokrajine, dovoljuje, da Rusi anektirajo Korejo in da izkreno v slučaju konflikta v Indiji Angleže iz Tibeta. Takisto se Rusiji zagotavlja pristanišče v perzijskem zalivu. Nasproti temu pa zahteva cesar Viljem 1. da Rusija po smrti cesarja Franca Josipa ne zasede Carigrada in Bospora in 2. da ne bo zahtevala osvoboditve Bosne in Hercegovine. Grof Lambsdorff v svoji razpravi baje pojasnuje, da je glavno jedro izvajanja nemškega cesarja to, da ima namen, takoj po smrti cesarja Franca Josipa **zasedati del Avstro-Ogrske** in si zagotoviti spojenje z Bosporem. Grof Lambsdorff je iz teh cesarjevih izjav spoznal, kakor pravi v svojem rezumeju, da hoče cesar Viljem Rusijo zaplesti v vojno z Anglijo in z Združenimi državami, da bi nemška svetovna politika ne trpela pod konkurenco teh dveh držav, in tako preprečiti, da bi se Rusiji ne mogla normalno razvijati in ne vrstiti svoje kulturne slovanske naloge.

Konec delegacijskega zasedanja.

Dunaj, 27. februarja. Avstrijska delegacija je konstatovala, da se je doseglo v obeh delegacijah sporazumljenje o sklepih ter so se vse predloge sprejele v

tretjem branju. Del dr. Pollinger je utemeljeval svoj predlog, češ, da od leta 1867. se vedno obstoji pomanjkljivost v odgovornosti skupnih ministrov. — Del dr. Matusch je končno poročal o peticijah, ki so došle peticijskemu odseku. Tozadnje točke so se sprejele brez debate. Pri peticijah raznih industrijskih zvez in trgovinskih zbornic glede pravične razdelitve dohoda za skupna ministrstva, armada in mornarico je zahteval del dr. Marchet, naj se dobava razdeli po kvoti, ker se dandanes zalaga armada s ogrskim žitom, ki se uvaža v Avstrijo kot zavostrijskim pridelkom. — Minister zunanjih zadev grof Goluchowski je odgovarjal na razne interpelacije, med drugimi tudi na interpelacijo del. Biankinija, kdaj misli vlada urediti zadevo Sv. Jeronimskega zavoda v Rimu. Minister je rekel, da dokler prizivno sodišče v tej stvari ne izreče svoje razsodbe, se tudi vlada ne more z Vatikonom pogajati. — Tudi vojni minister in finančni minister sta odgovarjala na razne interpelacije. Vojni minister je odgovoril tudi na dr. Musteršičevo interpelacijo glede ravnopravnosti med računskimi in frontnimi podčastniki. — Minister grof Goluchowski se je končno zahvalil v cesarjevem imenu delegaciji za poštvalnost in naklonenost. Del. Skene se je zahvalil predsedniku baronu Gautschu za vstrajno vodstvo, nakar se je baron Gautsch zahvalil in zaključil zasedanje.

V ogrski delegaciji so se prečitati nunciji avstrijske delegacije ter se konstatovale sporazumljenje. — Minister baron Burian se je zahvalil delegaciji v cesarjevem imenu. — Predsednik grof Szapary se je zahvalil skupnim ministrom in poročevalcem. — Del. škof Firczak se je zahvalil predsedniku ter izrekel upanje, da bo delo delegacije prispevalo k velikosti Ogrske in ojačenju dualizma. — Končno je predsednik Szapary v sneseni besedah zaključil zasedanje.

Ministrska posvetovanja in državni zbor.

Dunaj, 27. februarja. Včeraj in danes so se vršila ministrska posvetovanja, ki so se bavila s sklicanjem državnega zbora, s političnim položajem in s carinsko političnimi zadevami, pred vsem s trgovinsko pogodbo z Nemčijo, ker grozi Nemčija pogodbo odpovedati. Državni zbor v prvi seji dne 8. marca ne pride do dnevnega reda, ker je še 138 nerešenih nujnih predlogov, med njimi 78 čeških in jugoslovanskih, a Čehi se gotovo ne bodo dali pregovoriti, da bi rekrutno predlogo izločili iz obstrukcije.

hudo — je ihto odgovorila Mara. Slovo me tudi ni tako potrolo, kakor strašen spomin. Lej, Antoinetta, na tem oknu je pred 15 leti slonelo mlado dekle in obupno stezalo roke za mladim možem, ki je odjahal s francosko armado, ker mu doma ni bilo več obstanka. To dekle sem bila jaz, tisti mladi mož je bil Konrad. Tedaj sem bila še verna in vso noč sem kleče jokala in molila, naj bi se Konrad srečno vrnil. Šele čez 12 let je prišel nazaj — oženjen. Ta spomin me je danes premagal. Polastila se me je slutnja, da se mu tudi zdaj v tujini primeri kaka nesreča.

Tesneje je vojvodinja privila Mara k sebi, ji poljubljala oči in čelo in jo tolažila z vso ljubeznijo, dasi je sama imela vse rone oči.

Kakor v Damjanovi hiši, tako so ta dan tudi v raznih drugih hišah žalovali za odišlimi vojaki. Kurat Svetlin je bil menda edini človek v Ljubljani, ki ni niti žaloval, niti se navduševal za vojno, nego se v Božičevi gostilni neusmiljeno norčeval iz tistih, ki so povzdigovali vojaške čednosti.

— Bežite, bežite, je rentalil, tako ste neumni, kakor mlad pes, ko prvič med piščeta skoči! Lepo je umreti

za cesarja in za domovino, pravite? Kdo Vam je pa to povedal? Tisti, ki so pri življenju ostali. Ti seveda lahko govorijo. Ko bi pa mogli tisti govoriti, ki so za cesarja in za domovino res umrli, ti bi Vam že dali in Vam povedali, da ste norci.

— Junaški konec na bojišču zagotovi človeku nesmrtnost, se je oglašil neki stari meščan.

— Nesmrtnost! Izvrstno! Prvi pogoj za nesmrtnost je ta, da človek umrje. In jaz naj bi zdaj umrl, zato da bom nesmrten takrat, ko bom mrtev in se svoje nesmrtnosti še veselil ne bom mogel! Oh — ljudje božji, kakšni ste vendar. Sicer je moj princip, da kdor se iz neumnosti drugih ljudi norca dela, ta svoje lastne ne pozna, ali Vaša neumnost je tako velika, da bi skoraj pozabil na ta princip. In zato se bom rajši napil.

In kurat Svetlin je naročil nov polič vina in pil tako vstrajno, da je komaj noge prestavljaj, ko je ponoči kolovratil domov.

— Tako-le — hm — še bom — hm — večkrat tako-le — hm — nadelan — hm — me bo še kap zadela! — Hm — kar tako-le umreti — hm

Položaj na Češkem.

Praga, 28. februarja. Poslanec Schücker se je izjavil, da obstrukcija v češkem deželnem zboru se prej ne opusti, dokler se ne zjamči Nemcem popolnoma varnost (?) in prosta samodoločba. — Načelnik mladostnega izvrševalnega odbora Skarda je odložil vodstvo ter se gre sdraviti na jug.

Ogrska pred odločitvijo.

Budapešta, 28. februarja. V torek 1. t. m. se skliče ogrski državni zbor. Po dogodkih v delegacijah se pač lahko z vsjo gotovostjo računa na nadaljevanje obstrukcije. Par dni bo izkušala vlada doseči redno delo z dobrohotnim posredovanjem, koncem tedna pa nastopi resno. V prvi vrsti misli vlada na izpremembo pravilnika. Ako se vladi to posreči, se takoj zasedanje zaključi, neposredno nato otvori novo zasedanje, v katerem se točka za točko sprejme rekrutna predloga za leto 1903 in 1904, finančna nagodba s Hrvaško, italijanska trgovinska pogodba itd. V začetku meseca maja bi se potem lahko zopet sestale delegacije. Ako pa se onemogoči revizija pravilnika, ne preostane vladi drugega, kot razpustiti državni zbor in razpisati nove volitve.

Vsestransko oboroževanje.

Berolin, 28. februarja. »Köl. Zeitg.« piše o oboroževanju raznih držav povodom rusko-japonske vojne tako, da je očitno, da je pisava inspirirana z najvišjega mesta. Sumljivo so se začele oborožiti Španija, Danska, Švedska in Norveška, Nizozemska in Portugalska. Seveda to oboroževanje ne pomeni predstoječe vojne, temuč le priprave za vse eventualnosti kot posledice rusko-japonske vojne. Vendar se v imenovanem spisu obžaluje take dragocene, brezpotrebne priprave, ki jemljejo splošni javnosti upanje, da se rusko-japonska vojna omeji le na vztočno Azijo; tako vznemirjanje pa škoduje še posebno na evropskih trgih.

Dogodki na Balkanu.

Pariz, 28. februarja. Turška vlada je poslala visokega uradnika v Lyon, da bi najel 40 milj. frankov posojila, da bi Turška mogla plačati naročene torpede. Za obresti ponuja Turška pridelek oliv na otoku Mitilene.

Carigrad, 28. februarja. Ruski car je prepovedal ruskim častnikom, ki so dodeljeni za preosnovo turškega orožništva v Macedoniji, nositi turško uniformo. Tudi ostali inozemski častniki niso nato hoteli sprejeti turške uniforme, dasi jih turška vlada k temu trdovratno sili.

Solun, 28. februarja. Tudi v Peču so se začeli Albanci opasno gibati. Turčija je po narečilu vesil poslala tja štiri bataljone topničarjev.

Poljaki na Ruskem.

Lov, 28. februarja. Po Rusko-Poljski razdirljavi socijalni demokratje in pristaši poljske narodne zveze tiskane liste, v katerih se svari

— kakor pes za plotom — to ni nič! Prav nič ni to!

Misel, da ga lahko kap sadene, je kurata nekoliko stoznila. Sedel je pod trančo na stopnice in se malo oddahnil.

— Mrtev biti — to — hm — ni pravzaprav nič hudega — ali to grdo umiranje, to je neprijetno! Res, jako neprijetno, posebno če dolgo traja.

Premagan od pijače se je kurat naslonil ob zid in sadremal. Ko so ga našli ponoči čuvaji, je kurat tako trdo spal, da ga sploh niso mogli prebuditi. Nesli so ga domov in poklicali zdravnika, ki je po dolgem trudu starčka spravil nekoliko k zavesti.

— Kap ga je zadela, je rekel zdravnik. Morda še jutra ne doživi. Kmalu je zapel zvoneček in šentjakovski župnik je prišel z zadnjo popotnico. Sedel je zraven kuratove postelje, ali Svetlin ga ni pogledal, nego težko in globoko zasopel, odmahnil proti župniku z roko in četudi z veliko težavo rekel:

Vas — ne potrebujem — gospod župnik — ad tuum, Domine Jesu tribunal appello.

Potem je kurat Janez Svetlin nagnil glavo in umrl.

prebivalstvo pred nepremišljeno propagando ali celo puntom, ker bi vsak nepremišljen korak imel usodne posledice. Poljaki naj rajši mirno čakajo — pravijo pozivi — ker bo sedajna vojaka, naj izpadeže kakorkoli, gotovo vplivala na spremembo notranjega položaja.

Afera Dreyfus.

Paris, 28. februarja. Revizijska razprava pri kasacijskem dvoru v Dreyfusovi zadevi se začne 3. marca ter bo trajala tri dni.

Dopisi.

Iz Postojne. Dan 27. t. m. ostane marsikomu v žalostnem spominu, kajti ta dan smo spremili k večnemu poitku mladega moža, čigar ime bode ostalo Postojni in celi Notranjski v trajnem spominu, gospoda Richarda Šebra, tiskarjarja v Postojni. Že pred leti je sodeloval dragi rajnik pri narodnem delu, ko je bila Postojna še v nemških rokah in iz lastnega dela priboril si je stališče, katero je tukaj in drugod zavzemal. Kamor v Postojni pogledamo, najdemo tudi g. tovo ime rajnega zabeleženo. Občinski odbor je izgubil svojega svetovalca, krajni šolski svet svojega blaginjaka, bolniška blaginja svojega načelnika, čitalnica, »Sokole«, gasilno društvo, godbeno društvo — katero je izpreved z godbo spremilo — in rokodelsko podporno društvo enega izmed najzvestejših članov. Na zadnji poti spremili so draga rajnega z zastavo čitalnice, »Sokole«, gasilno društvo in šolska mladina z vsemi svojimi gg. učitelji in učiteljicami, vsa druga postojnska društva, vsi gospodje državni uradniki in gg. uradniki južne železnice — ter nebroj drugih žalujodih od blizu in daleč. Čitalniški pevski zbor je zapel na grobu mnogo prerano umrlega ganljive žalostinke, ki so marsikatero pretelesle. Postojna predraga rajnega ne bode nikdar pozabila, ostal bode vsem v trajnem spominu. Lahka mu zemlja!

Iz Črnomeljke okolice. Na našo prošnjo nam je o. kr. poštna direkcija pred kratkim poslala poštni nabiralnik iz katerega deželni pismonoša pisma vsak drugi dan pobira in ista o. kr. poštnemu uradu v Črnomlju oddaja. S tem se je prebivalstvu storila velika usluga, ker si vsled tega prihrani mnogo časa. V imenu občinskega zastopa občine Tančagora izrekam za to slavni o. kr. poštni direkciji v Trstu toplo zahvalo. Župan občine Tančagora — Peter Parjan.

Iz selške doline. Vse meje smečnosti presegajo v »Slovenec« novice (?) iz naše doline. Predzadnje soboto je pa ta posel opravil škofjelški novičar. Kdo v »Slovenec« vali te klopote, spoznamo po vsebini, zato naj prizadeti novičarji ne zamerijo, če tudi mi njim pomerimo hlače. Stara navada je ta, v predpustnem času noreti in se veseliti. Naši katoličani so jo tudi letos pošteno opravili in so v sobotno številko »Slovenca« oddali svoje bistroumne novice, ki so se jim rodile na pustni torek v njih brijtnih glavah. Mi smo se smejali, ko smo jih čitali. Saj pa tudi vsa stvar ni mogla napraviti drugega učinka. Te novice so brez glave in nog, života pa nič nimajo. Klerikalčki pa so kar od veselja skakali, ko so brali, da so zopet v »cajtengah« liberalci. Frtičar je zmagonosno kimal s svojo brihtno glavo, Čoč je slovesno hodil po sobi gor in dol, kakor kavka na plotu, in Tomaž, naš ljubi Rajtguzen pl. Blamaža se je v rajskem veselju kar topil. Prevcoo »oč« so pa rekli: »No, zdaj pa imajo!« Včas je bilo pa drugače. Pod okni selške šole so rasle lepe cvetke, katere je g. Stanonik gojil in jih črval. Služajno so najlepše cvetele pod oknom gospiče učiteljice. Takrat je bil Čočov France še fant, »ledik in frej«. Pa joj, nezgoda! G. Stanonik je vedno zdihoval: Vse cvetke mi je zopet poštepal ... Nekoč so vrata na nekem podu preveč skripala. To je bilo sitno; Takrat so bila tudi boljše občinska pota, zato se je lažje hodilo po njih. Sedaj pa ko France več »cvetk« ne tepta, (pod okni so nasajene hruške) so pa pota tako slaba, da bi človek moral imeti po dva angelca varuha, kadar gre po Ljuši in proti Bukovci. Blata je toliko, da si je treba zavijati hlače skoraj do kolen in če srečaš s tako zavijanimi hlačami pristnega katoliškega moža, pa pravi: Ta ima pa prekratke hlače! Kaj ne, slavni tajnik Janez Vrhunec? Boljše je, da so hlače prekratke, kakor pa štrik, na katerega se boče kdo obesiti. Mi liberalci imamo popolnoma in trdno prepričanje o tem. Krepostni, učeni, katoliški in trezni naš tajnik nam silno ugaja. Še veliko bolj ko takrat, ko jo je iz Ljuše razoglav (pa ne brez glave) v »zmotnjavi« mahal proti Škofji Loki namesto v Selca. Kdor ima proti njemu kaj, ta mu dela krivico. Saj so duhovniki njegovi najboljši pri-

jatelj, čeravno je bil nedavno prepričan, da je duhovnik kakor kura, katera zjutraj znese, potem pa le ves dan gleda, kje bode kaj pojedel. Ne vemo, ali velja to tudi o Tomažu in dr. Kreku. Menda ne, ker vendar Tomaž opravlja še druga dela in Krek tudi. Kaj pa je s štamperli? V katero stopajo treznosti pa so vpisani? Kaj pa farovška sosedinja Tonečka? Ali še vedno svojega moža posti? Pomagalo je, da smo v »Gorenju« malo podregali. Ta katoliška Amaconka naj le še naprej dobro brusi svoj jezik »čez« liberalce, saj dolg je dovolj. Kaj pa židane rute? To nosijo dotična mama s častjo tisto židano ruto! Druge stvari pa še prihranimo, kadar nas zopet novičarji spravijo v dobro voljo. Rad. Vrne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. februarja.

— Trgovska in obrtniška zbornica. Zbornišnega svetnika g. Kregarja ne smatra nihče resnim, pač pa ima on sam o sebi tako izborno mnenje, da se vedno v »Slovenec« hvali. Mi mu tega nad vse nedolžnega veselja ne bomo krtili, le resnici na čast moramo nekaj pojasniti, kar je »Slovenec« po liguorijansko zasukal. Kar se tiče volitve provizoričnega podpredsednika, se je napredna večina držala načela, ki je veljaven pri vseh spodobnih strankah, da pripusti manjšini primerno zastopstvo v predsedništvu. Nemei imajo v kategoriji veleindustrije in kategoriji rudnikov večino — in to sta dve tako važni obrtni stroki, da se mora že jemati osire na dotične zastopnike, Kadar bo pasarija g. Kregarja tolikega pomena v deželi, kakor savska tovarna ali zagorski premogovkop, postane pa g. Kregar provizorični predsednik. Glede trgovske šole pa je omeniti, da to, kar je g. Baumgartner predlagal, se popolnoma ujema s tem, kar je odsek predlagal. Odsek je sam mislil, da naj se dva predmeta poučujeta v nemškem jeziku, ne iz kake prijaznosti do Nemcev, nego iz ozirov na korist, ki jo lahko ima človek, če je nemškega jezika popolnoma zmožen. Kolikor več jezikov kdo zna, toliko več velja — pravi že star pregovor in slovenski trgovec, ki zna popolnoma nemški, je gotovo na boljem, kakor tisti, ki tega jezika ne zna. Saj vidimo prav v sedanjih časih, kako Nemci svojim ljudem priporočajo, naj se uče slovenskega jezika, in sicer iz narodno-političnih vzrokov. Sicer pa je nepotrebno, da bi to gosp. Kregarju razlagali, ker on tega itak ne razume in mu tudi ni za razumevanja, nego le za — reklamo.

— Dr. Schweitzerjev shod v Šmartnem, pred sodiščem.

Iz Šmartnega pri Litiji se nam piše: Še nismo pozabili afere kurata Ferjančiča z Goš, že imamo nov, temu precej podoben slučaj. Že zopet se je pokazala klerikalna propalost v svoji nagoti. Le še nekaj takih slučajev in odprle se bodo vsakemu še tako duševno zaostalemu človeku oči, da izprevidi, kar je do sedaj spoznalove vse inteligentno obdinstvo, da je klerikalizem gnul, nezdrav in da mu ni nobeno sredstvo prenizko, da bi ga ne uporabil, da opere sebe in svoje ljudi. Vredno je, da stvar nekoliko pojasnimo. Na dr. Schweitzerjevem shodu je napadel naš mežnar Osredkar posestnika M, ga pobil na tla in ga bil na tleh ležečega s nogami in ga lahko telesno poškodoval. Ravno tako sta napadla dva pobalina iz Marjine družbe (sad Marijinih družb!) posestnika Š s noži. Vsi trije so bili pri sodišču v Litiji obsojeni. Mežnar je krivdo ves čas odločno tajil in se po dr. Schweitzerju proti obsodbi tudi pritožil. Fanta sta kazni prestala. Proti mežnarju sta pričali dve priči in svoje pričevanje tudi s prisego potrdili. Vzkliona obravnava se je vršila v Ljubljani. Sedaj se je pokazala vsa ta banda v pravi luči. Hoteli so se ne samo oprati, ampak tudi poizkušali pričo, veleuglednega moža iz Šmartna, kako z zvijačo spraviti, da bi bil tožen radi krive prišge. Dobili sta se dve mežnarjevi priči, ki sta prisegli, da priče g. R sploh takrat ni bilo v dvorani — Na vsak način mora biti

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.